

Číslo: 6011/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **od 02. 10. 2023 do 06. 10. 2023**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Klokočova 742, Hnúšťa	
Zriaďovateľ	Mesto Hnúšťa

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Jana Cikraiová, riaditeľka školy

Mgr. Miroslava Libiaková, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 6011/2023-2024 zo dňa 22. 09. 2023 **inšpekciu vykonali:**

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor, ŠIC Banská Bystrica
Mgr. Renáta Alaksová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica
Mgr. Natália Bel'ová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica
Mgr. Andrea Koristeková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica
PaedDr. Erzsébet Máté, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica
PaedDr. Katarína Tóthová, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica
RNDr. Eva Zenková, PhD., školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola plnoorganizovaná mestská štátna základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2023/2024 ju navštevovalo 287¹ žiakov, z toho 97 žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) – 28 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a 69 žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Škola neevidovala žiakov z marginalizovanej rómskej komunity. Edukácia prebiehala v 7 triedach primárneho a v 9 triedach nižšieho stredného vzdelávania. Škola vzdelávala aj 9 žiakov

¹ 136 žiakov primárneho, 151 žiakov nižšieho stredného vzdelávania

s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS) v úvodnom ročníku. Školský klub detí so 4 oddeleniami navštevovalo 104 žiakov 1. až 5. ročníka. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovalo 25 učiteľov, 4 vychovateľky, 9 pedagogických asistentov (PA), školský špeciálny pedagóg a školský psychológ. Vzhľadom k počtu evidovaných žiakov so ŠVVP nepokladala riaditeľka školy personálne obsadenie školy za postačujúce.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska činnosti učiteľov a žiakov bola **v primárnom vzdelávaní** sledovaná na 21 a **v nižšom strednom vzdelávaní** na 39 vyučovacích hodinách.

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

V primárnom vzdelávaní bolo vykonaných 11 hospitácií vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra (SJL), v predmete anglický jazyk (ANJ) 3, v matematike (MAT) 4 a v prírodovede (PDA) 3 hospitácie.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Žiaci preukázali zväčša veku zodpovedajúce komunikačné spôsobilosti v ústnom i písomnom vyjadrovaní. V komunikácii používali primerane rozvinutú slovnú zásobu a prevažne spisovnú podobu jazyka, čomu napomáhal zrozumiteľný kultivovaný verbálny prejav učiteľiek. Povzbudzovaní neverbálnymi prostriedkami (mimika, prikývnutie) dokázali v navodených komunikačných situáciách² tvorením zväčša gramaticky správnych viet plynulo interpretovať svoje názory a poznatky, väčšinou s uplatňovaním požadovanej odbornej terminológie. Sporadický výskyt nedostatkov v modulácii rečového prejavu niektorých žiakov súvisel s nesprávnou artikuláciou hlások (sykavky, r, l). U žiakov zo SZP používajúcim v rodinnom prostredí rómsky jazyk sa vyskytovala jazyková bariéra, v dôsledku ktorej bol ich rečový prejav strohý, neprejavili dostatočnú schopnosť samostatne tvoriť ucelený text, odpovedali často jednoslovné. Na väčšine vyučovacích hodín si žiaci **komunikačné kompetencie** rozvíjali aj pri práci so súvislým alebo nesúvislým³ textom. Odpoveďami na zisťovacie a rozhodovacie otázky preukázali jeho porozumenie, väčšinou samostatne dokázali nájsť požadované explicitne vyjadrené informácie alebo kľúčové slová, porovnávať vzťahy a súvislosti medzi informáciami. Často plnili úlohy s využitím vyučovacích programov, ojedinele v II. ročníku aj internetu, pričom preukázali adekvátne digitálne zručnosti. K posudzovaniu informácií v texte, uvažovaniu o nich, prípadne k práci s textom podnecujúcou tvorivosť neboli vedení, čo obmedzovalo rozvíjanie ich čitateľskej gramotnosti a s tým súvisiace produktívne komunikačné zručnosti. Prevažne správne reprodukovali osvojené vedomosti pri riešení úloh na zapamätanie a pochopenie. Vo väčšej miere ich vedeli samostatne využiť v aplikačných úlohách, prezentovali veku primerané zvládnutie techniky čítania a grafického zápisu⁴, s výnimkou žiakov jednej triedy 4. ročníka⁵, ktorí zväčša nepreukazovali v dostatočnej miere osvojenie a porozumeniu získaných poznatkov a len ojedinele správne reagovali pri ich aplikácii. Na väčšine vyučovacích hodín žiaci riešili úlohy

² riadený rozhovor, kladenie otázok, didaktické hry, prezentácia výsledkov činnosti

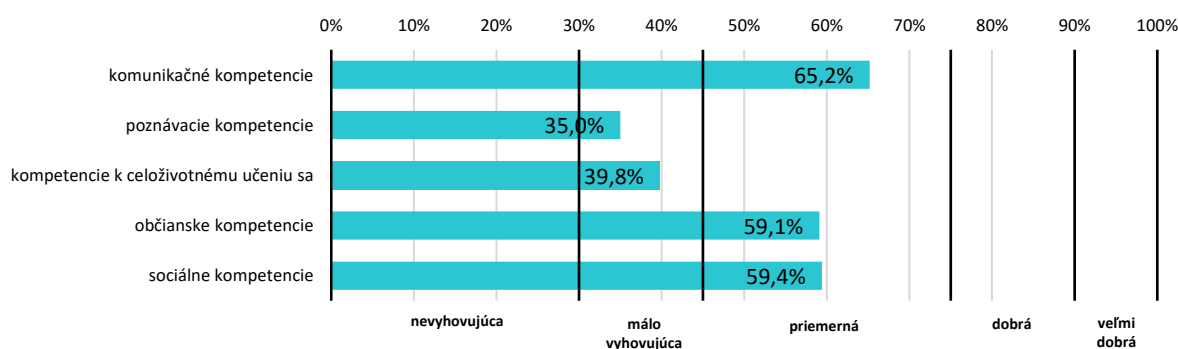
³ tajnička, obrazový materiál

⁴ plynulosť, úhľadnosť, čitateľnosť

⁵ takmer všetci žiaci zo SZP - slabá dochádzka do školy, jazyková bariéra, absencia domácej prípravy

na analýzu a syntézu, poväčšine dokázali informácie špecifikovať (napr. určiť, čo je na obrázku), rozlišovať (napr. určiť význam slov pomocou písania i, y po obojakých spoluhláskach, umelecký a náučný text), spájať (napr. z daných alebo poprehadzovaných hlások skladať slová, priradovať k sebe pojmy na základe určených vzťahov), generalizovať (pomenovať skupiny spoluhlások podľa pravopisu, stanoviť názov textu), použiť ich pri zostavovaní celku (dokončiť príbeh). Príležitosť preukázať hodnotiace a tvorivé myslenie nedostali, čo výrazne limitovalo rozvoj ich **poznávacích kompetencií** (Graf 1). Na všetkých vyučovacích hodinách rešpektovanie pracovného tempa žiakov, poskytovanie individuálneho prístupu, využívanie stratégií ľahšieho porozumenia⁶, zväčša aj pomoc pedagogických asistentiek žiakom so ŠVVP i slabo prospievajúcim pri prekonávaní bariér v učení vytvárali pre všetkých predpoklady na zažitie pocitu úspechu. Potrebu osobného rozvoja väčšina žiakov preukazovala predovšetkým aktívnym prístupom v procese učenia sa, podporovaným vhodne a účelne využívanými materiálno-technickými prostriedkami⁷ a sústredenosťou pri samostatnej práci. Rozvoj ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** nebol v požadovanej miere stimulovaný (Graf č. 1), pretože uplatnené metódy aj kladené otázky žiakom neumožnili preukázať kritické myslenie, možnosť pracovať s chybou a využiť ju v prospech zdokonaľovania svojich vedomostí a zručností prevažne nemali. V dôsledku častého neoboznamovania s cieľmi hodín žiaci vždy nedokázali svoj, prípadne spolužiakov učebný výkon primerane posúdiť, pričom väčšina žiakov k tomu nedostala príležitosť. Absencia formatívneho hodnotenia takmer na všetkých vyučovacích hodinách žiakom neumožňovala uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti. Prevažne ochotne prezentovali svoje názory v rámci učebnej témy a navzájom sa tolerantne počúvali, poväčšine však neboli podnecovaní k zdôvodňovaniu vyjadrených stanovísk, čo nevytváralo predpoklady adekvátneho rozvíjania **občianskych kompetencií**. Komunikačné zručnosti žiakom zväčša umožňovali efektívnu spoluprácu so spolužiakmi aj s učiteľkami. Prejavmi empatie a korigovaním vlastného správania prispievali k vytváraniu vzájomných pozitívnych vzťahov. Na menej ako tretine vyučovacích hodín pracovali aj vo dvojiciach alebo skupinách. S dodržiavaním komunikačných konvencií dokázali spolupracovať a splniť zadania v stanovenom čase, ale možnosť zdokonaľovať svoje prezentačné zručnosti a argumentačne podporiť výsledky svojej činnosti vždy nedostali. Ostatní žiaci príležitosť rozvíjať svoje **sociálne kompetencie** v kooperatívnych činnostiach nemali (Graf 1).

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

⁶ spájanie slova s gestami, prispôsobenie tempa reči a dĺžky viet úrovni žiaka

⁷ napr. učebnice, pracovné listy, obrazový materiál, vyučovacie programy, interaktívna tabuľa, notebook

Anglický jazyk, matematika, prírodoveda

Učenie sa žiaka

Žiaci disponovali adekvátnymi **komunikačnými kompetenciami** na väčšine hodín. Primerane rozvinutá slovná zásoba a prevažne gramaticky správne vyjadrovanie v materinskom aj cudzom jazyku (ANJ) im väčšinou umožňovali komunikovať medzi sebou a s učiteľkami na požadovanej úrovni. V rozhovoroch aj počas individuálneho skúšania hovorili prevažne plynule, vecne a v logickom slede, na otázky odpovedali zrozumiteľne a pohotovo. V ústnych aj písomných prejavoch poväčšine správne využívali odbornú terminológiu. Žiaci zo SZP, ktorí v rodinnom prostredí komunikovali v rómskom jazyku, sa často nedokázali vyjadrovať pohotovo a v súvislejších celkoch, svoje poznatky a názory prezentovali jednoslovne prípadne holými vetami. Žiaci pri práci so súvislým aj nesúvislým textom⁸ zväčša správnymi reakciami na reprodukčné aj produktívne otázky a vysvetľovaním významu informácií preukázali jeho porozumenie. Dokázali v ňom vyhľadávať základné informácie, dekódovať tvary čísel a matematických symbolov. V predmete PDA vedeli sformulovať hypotézy/tvrdenia, interpretovať zdôvodnenia svojich zistení a pri vytvorení príležitosti zväčša prejavili schopnosť informácie posudzovať a hodnotiť.

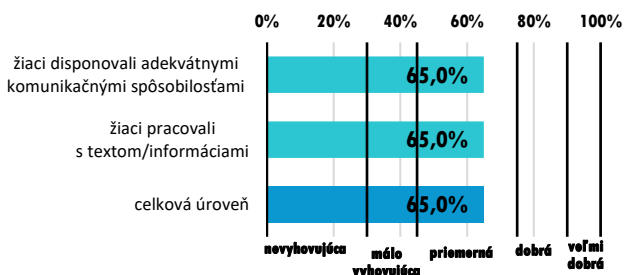
Na väčšine vyučovacích hodín žiaci preukázali porozumenie osvojených poznatkov a schopnosť ich správneho uplatnenia pri riešení úloh, demonštrovali veku primerané analytické myslenie prepájaním nových poznatkov s už osvojenými⁹. V predmete PDA počas bádateľských aktivít¹⁰ vedeli na väčšine hodín vyvodiť a určiť závery zo získaných údajov a porovnať so stanovenými hypotézami, v predmete MAT dokázali posúdiť správnosť postupu pri riešení úlohy, samostatne tvoriť úlohy k obrázkom. V predmete ANJ absencia úloh vyžadujúcich hodnotenie a tvorivosť limitovala rozvoj **poznávacích kompetencií** žiakov. Žiaci pohotovými reakciami na podnety, aktívnym zapájaním sa do činností prejavovali motiváciu v procese učenia sa. Na polovici vyučovacích hodín kladením doplňujúcich otázok, uvažovaním pri prepájaní nových poznatkov s vlastnými skúsenosťami preukázali primerané kritické myslenie. Nemali vždy možnosť pracovať s chybou a len sporadicky dostali priestor na reflexiu svojho alebo spolužiakovho výkonu, čo obmedzovalo rozvíjanie ich **kompetencií k celoživotnému učniu sa**. Prevažne ochotne vyjadrovali svoje názory a postoje, vo veľkej miere si **občianske kompetencie** zdokonaľovali argumentáciou a aktívnym počúvaním iných. Na menej ako polovici vyučovacích hodín pracovali vo dvojiciach alebo skupinách, väčšinou zmysluplne komunikovali a spolupracovali, nie vždy mali možnosť prezentovať a zdôvodňovať výsledky svojej práce, a tým prehlbovať **sociálne kompetencie**.

⁸ obrazový materiál, číselná os, štvorcová sieť, číselná pyramída, tabuľky

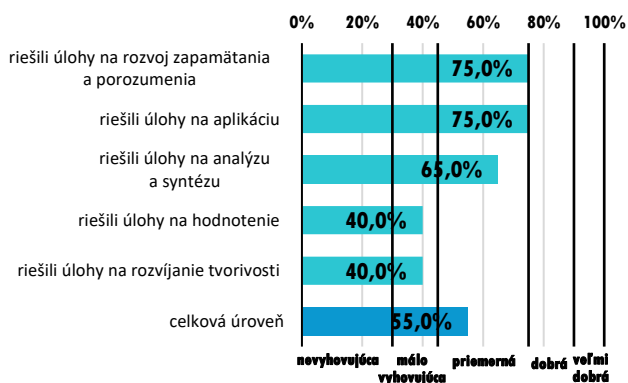
⁹ napr. identifikovanie znázornených javov, ich porovnávanie (PDA), dopĺňanie údajov do tabuliek (MAT), vyhľadávanie a pomenovanie vecí na obrázku (ANJ)

¹⁰ pokusy – gravitácia, zemská príťažlivosť, predmety plávajúce a neplávajúce vo vode

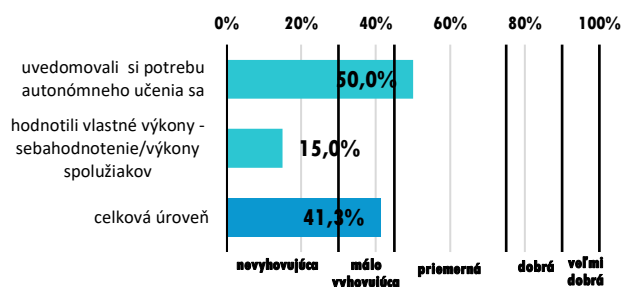
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

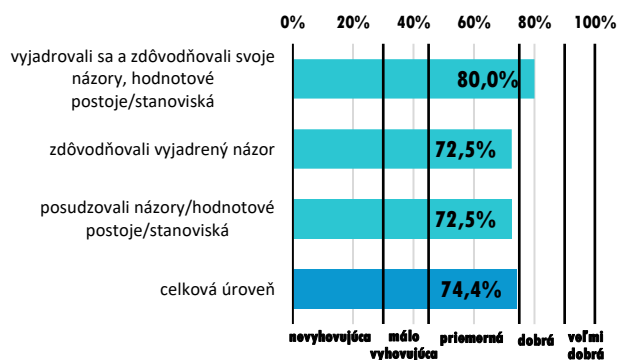
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

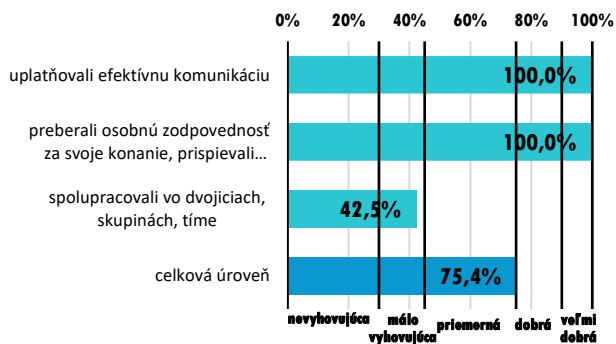
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

V oblasti poskytovania **podporných stimulov pre efektívne stratégie učenia sa** každého žiaka väčšina učiteľiek individuálnym prístupom, rešpektovaním ich pracovného tempa, na niektorých hodinách aj poskytovaním možnosti výberu činností a pomocou PA žiakom so ŠVVP prekonávať bariéry v učení vytvárala podmienky k inkluzívnemu vzdelávaniu každého žiaka.

Realizované **stratégie vyučovania**¹¹ žiakov motivovali a viedli ich k aktívnemu činnostnému učeniu sa. Smerovali k aplikovaniu získaných vedomostí v reálnych situáciách s využívaním medzipredmetových vzťahov zabezpečujúcich kontinuitu vyučovania, v predmetoch PDA a MAT zväčša aj k rozvíjaniu kritického myslenia a vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia i tvorivosti. V predmete ANJ vytváranie cudzojazyčného prostredia zabezpečovalo predpoklady zlepšovania jazykových kompetencií žiakov v cieľovom jazyku. Materiálno-technické prostriedky¹² boli účelne využité vo vzťahu k učebným témam, podporovali názornosť a zvyšovali efektívnosť vyučovania. Všetci žiaci boli prácou s interaktívnou tabuľou¹³ vedení k zmysluplnému využívaniu IKT, čím sa rozvíjali ich digitálne zručnosti.

Empatickým prístupom k žiakom, povzbudzujúcimi reakciami a kladením primeraných požiadaviek na ich výkony podporovali sebadôveru žiakov a vytvárali pre každého možnosť zažiť úspech. Dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania sa, viedli žiakov k vzájomnému rešpektovaniu sa, čím prispievali k vytváraniu **atmosféry istoty a psychického bezpečia** v triedach.

Na väčšine vyučovacích hodín formulovali očakávané výsledky žiakov, ale v dôsledku ich sporadického vedenia k sebareflexii a **neuplatňovania formatívneho hodnotenia** spätná väzba učiteľiek neusmerňovala žiakov k uvedomeniu si svojich silných a slabých stránok.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	prírodoveda	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- prispievajú žiaci aj učiteľov k vytváraniu podnetnej atmosféry na vyučovacích hodinách,
- vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

¹¹ Motivačný rozhovor, otvorené a stimulačné otázky, kooperatívne učenie sa v rámci práce vo dvojiciach a skupinách, hrové a manipulatívne činnosti (MAT, ANJ, PDA), pokusy, pozorovanie (PDA).

¹² Učebné texty, obrazový materiál, pomôcky na bádateľskú činnosť, vyučovacie programy.

¹³ Vyhľadávanie správnych odpovedí, výsledkov príkladov.

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania k podpore rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a tvorivosti,
- využívanie metód a foriem práce smerujúcich k rozvíjaniu kritického myslenia,
- podnecovanie žiakov k reflektovaniu svojho učebného výkonu, pokroku v učení sa a k objektívnemu posudzovaniu úspešnosti spolužiakov/skupiny/procesu výučby,
- poskytovanie formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

V nižšom strednom vzdelávaní bolo vykonaných 9 hospitácií vo vyučovacom predmete SJL, 4 v ANJ, 5 v MAT. Vyučovací predmet fyzika (FYZ) bol sledovaný na 3 hodinách, biológia (BIO) na 4, geografia (GEG) na 4, chémia (CHE) na 3 a telesná a športová výchova (TSV) na 7 vyučovacích hodinách.

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na väčšine sledovaných hodín uplatňovaním spisovnej formy jazyka, plynulým a vecne správnym jazykovým prejavom žiaci zväčša preukázali adekvátne komunikačné zručnosti. S výnimkou žiakov 2 tried¹⁴, disponovali veku primeranou slovnou zásobou, ich jazykové prejavy boli ucelené, svoje poznatky a postoje prezentovali prevažne vecne a v logickom slede s využitím správnej literárnej a jazykovednej terminológie, k čomu ich viedol i kultivovaný jazykový prejav učiteľiek. Rozvoj komunikačných kompetencií bol podporovaný prácou so súvislými vecnými i literárnymi textami v printovej podobe, ojedinele i nesúvislým textom¹⁵. Príležitosť pracovať s informáciami získanými prostredníctvom internetu žiaci dostali len sporadicky. Na dvoch hodinách gramatiky bola práca s textom len na úrovni porozumenia. V riadenom rozhovore, kooperatívnych činnostiach i pri samostatnej práci čítaným i počutým textom väčšinou porozumeli, bez väčších problémov dokázali v nich vyhľadať podstatné informácie, menej ako polovica žiakov samostatne alebo s menšou pomocou učiteľiek aj obsahovo i formálne analyzovať. Príležitosť na integráciu a hodnotenie informácií z textu nemali žiaci vytvorené, čím sa primerane nestimuloval rozvoj ich **komunikačných kompetencií**. Pri riešení úloh s využitím vhodne zvolených materiálnych prostriedkov vyučovania¹⁶, v menšej miere interaktívnej tabule¹⁷ prevažne správne reprodukovali osvojené vedomosti, vedeli odlíšiť podstatné poznatky od nepodstatných. Väčšina dokázala vedomosti a skúsenosti využiť v aplikačných úlohách, len žiaci V. A triedy bez výraznej pomoci učiteľky nevedeli aplikovať osvojené znalosti. Takmer polovica žiakov prejavila analytické zručnosti pri obsahovom i formálnom rozbere literárnych ukážok, identifikovaní žánrových znakov rozprávky, charakteristike postáv, dedukcii a vysvetlení hlavnej myšlienky, morfológickom rozbere plnovýznamových slovných druhov, analýze obrázkov z hľadiska druhov komunikácie. Preukázať svoje schopnosti pri riešení úloh na hodnotenie a tvorivosť nedostali, čo výrazne limitovalo možnosti rozvíjania ich **poznávacích kompetencií**. Pomoc PA žiakom so ŠVVP

¹⁴ V. A, VIII. A

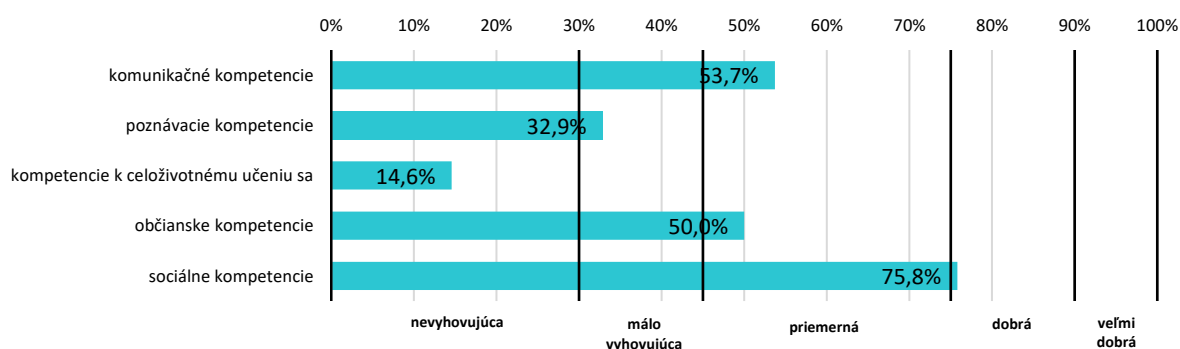
¹⁵ obrázky

¹⁶ učebnica, pracovný list, výkladový slovník, obrázky, prezentácia v PowerPoint-e

¹⁷ prezentácie v PowerPoint-e, interaktívne cvičenia

na každej sledovanej hodine, uplatňovanie kompenzačných opatrení¹⁸ poskytovali dostatočné podporné stimuly pre učenie sa prevažnej väčšiny žiakov. V procese učenia si žiaci v malej miere rozvíjali **kompetencie k celoživotnému učeniu sa**. Hoci boli na väčšine hodín v procese učenia sa aktívni a prejavovali motiváciu zapájaním sa do učenia vlastnou činnosťou, ale v dôsledku uplatnenia málo efektívnych stratégií vyučovania a prevahy konvergentných úloh nemali vytvorené podmienky na rozvíjanie kritického myslenia. Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa výrazne znížilo v dôsledku ich nepodnecovania k identifikovaniu chýb a k odstraňovaniu ich príčin, absencia príležitostí na sebahodnotenie a hodnotenie rovesníkov i hodnotenia zameraného na pomoc žiakom pri určovaní ich silných a slabých stránok v procese učenia sa. Na polovici hodín žiaci pri preberaných témach¹⁹ dokázali výstižne vyjadriť i odôvodniť vlastné názory, pocity a emócie s využitím argumentov a vhodných výrazových prostriedkov i akceptovať názory svojich spolužiakov, čím preukázali primerane rozvinuté **občianske kompetencie**. V priaznivej pracovnej atmosfére žiaci prevažne dodržiavali dohodnuté pravidlá správania, zmysluplne komunikovali s učiteľkami i medzi sebou, čím prispeli k vytvoreniu pozitívnych interpersonálnych vzťahov. Na väčšine hodín mali možnosť rozvíjať si sociálne kompetencie v kooperatívnych činnostiach, pričom si vzájomne pomáhali, radili sa a výsledok spoločnej práce s menšími nedostatkami dokázali i prezentovať. Príležitosť na argumentáciu a zdôvodňovanie väčšinou nedostali.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

Anglický jazyk, matematika, chémia, fyzika, biológia, geografia, telesná a športová výchova

Učenie sa žiaka

Žiaci sa vyjadrovali prevažne plynule ústne, písomne a spisovne. Ich slovná zásoba bola primerane rozvinutá vo vzťahu k témam, na podnetné otázky učiteľov reagovali pohotovo formou jednoduchých viet a na zatvorené jednoslovné. Poznatky, názory a postoje prezentovali v logickom slede, na väčšine hodín i s uplatnením správnej odbornej terminológie. Pri práci so súvislým i nesúvislým textom porozumeli jeho obsahu, dokázali z neho vyvodit' implicitné

¹⁸ doplňujúci výklad, individuálny prístup, pozitívne ocenenie každého relevantného úspechu, diferencované úlohy podľa úrovne vedomostí žiakov

¹⁹ čo je šťastie, duševné zdravie, využívanie nárečových a slangových výrazov, komunikácia, Svetový deň zvierat...

údaje, prípadne ho analyzovať²⁰. Celkovú úroveň **komunikačných spôsobilostí** (Graf 8) znižovalo nevedenie žiakov ku kritickému hodnoteniu textu, neposkytnutie času a priestoru k dedukcii záverov, v dôsledku čoho žiaci nedokázali samostatne posúdiť význam, pravdivosť a spoľahlivosť informácií, čo súčasne limitovalo aj usmerňovanie ich vlastného učenia sa a poznávania. Poznávacie kompetencie si rozvíjali riešením úloh na zapamätanie, porozumenie, aplikáciu a analýzu. Vhodné a účelné využívanie materiálnych prostriedkov, vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie za výraznej pomoci PA umožňovali žiakom správne reprodukovať i pochopiť učivo a osvojené vedomosti využívať prevažne v aplikačných úlohách. Na väčšine hodín prírodovedných predmetov si v procese myslenia osvojovali aj **konceptuálne a procedurálne poznatky**, chápali priebeh prírodných procesov, vedeli vysvetliť ich fungovanie. Osvojené poznatky o vzťahoch a fungovaní štruktúr dokázali aplikovať pri hľadaní príčinných a logických súvislostí. Interdisciplinárne prepájali svoje vedomosti týkajúce sa vlastností chemických prvkov, ovládali techniku preparácie buniek. **Vyššie myšlienkové procesy** si žiaci rozvíjali len prostredníctvom úloh vyžadujúcich **analýzu** údajov na polovici sledovaných hodín. Vedeli uskutočniť rozbor komplexných informácií týkajúcich sa tráviacej sústavy, baktérií, atómov a chemických prvkov (BIO, CHE). S využitím metódy problémového vyučovania vo dvojiciach i v skupinách špecifikovali feromagnetické látky za pomoci magnetu, určili kritériá rozdelenia monochromatického svetla na šesť základných farieb (FYZ), identifikovali príčiny výroby skládok a rozvoja infraštruktúry (GEG). Žiaci VIII. A dedukovali súvislosti medzi číselnou osou a stupnicou teplomera v texte, vedeli spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi vedomosťami (MAT). Na vyučovacích hodinách ANJ dokázali prevažne samostatne vykonať rozbor textu, porovnávať v ňom vzťahy medzi informáciami a zisťovať ich príčiny. Absencia zadávania hodnotiacich úloh a úloh podporujúcich rozvíjanie tvorivosti limitovala **poznávacie spôsobilosti** žiakov (Graf 9). Nerozvíjanie vyšších kognitívnych procesov (analógia, generalizácia, príčinné myslenie...) determinovalo ich **autonómne učenie sa**. Ani na 1 vyučovacej hodine nevytvorili učitelia priestor na zaujatie kritického stanoviska či vyhodnotenie a vyvodenie záverov. V dôsledku neadekvátneho podnecovania k overovaniu správnosti svojich postupov v učení²¹ si žiaci často nedokázali uvedomiť chybu a identifikovať jej príčinu, len ojedinele prichádzali k novým poznatkom prostredníctvom riešenia problémov. **Bádateľské aktivity** v prírodovedných predmetoch²² vedeli realizovať na jednej tretine sledovaných hodín. Žiaci len výnimočne dostali príležitosť hodnotiť svoje²³ a rovesnícke²⁴ výkony (Graf 10), v dôsledku čoho neprejavili adekvátnu **zručnosť sebareflexie**. Rozvoj ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** na väčšine vyučovacích hodín výrazne obmedzovalo aj neumožnenie zlepšovania sa prostredníctvom sebaregulácie v dôsledku chýbajúceho formatívneho hodnotenia²⁵ a nedefinovania merateľných cieľov edukácie na viac ako polovici hodín. V procese učenia sa prejavovali záujem vyjadrovať svoje názory, dokázali ich zdôvodniť, pričom rešpektovali rozdielne hodnotové postoje spolužiakov. Osvojené **občianske kompetencie** (Graf 11) žiaci preukázali zodpovednosťou za svoje výkony, v pozitívnej sociálnej klíme vyučovania dokázali regulovať vlastné správanie a konanie, boli tolerantní a empatickí voči prejavom iných. Akceptovaním dohodnutých pravidiel v skupine/vo dvojiciach si upevňovali sociálne kontakty,

²⁰ V nižšom strednom vzdelávaní vo vyššie uvedených predmetoch žiaci dostali príležitosť analyzovať text na 15 z 23 sledovaných hodín.

²¹ Na 13 hodinách (43,3 %).

²² 2x FYZ (meranie objemu kvapalín, práca s magnetmi) a 1x BIO (práca s mikroskopom).

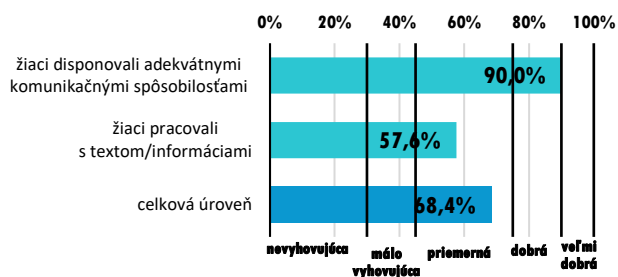
²³ Len na 5 hodinách (8,3 %) dostali príležitosť hodnotiť svoj učebný výkon.

²⁴ Len na 1 hodine dostali príležitosť hodnotiť rovesníkov.

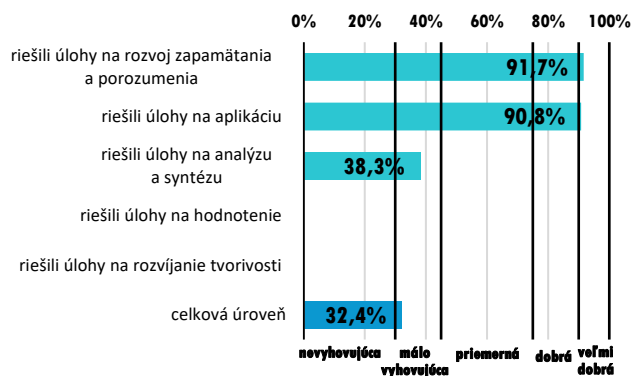
²⁵ Učitelia uplatnili formatívne hodnotenie len na 4 hodinách (13 %).

vzájomnou kooperáciou správne vyriešili aplikačné a čiastočne aj analytické úlohy. Úroveň **sociálnych a interpersonálnych spôsobilostí** (Graf 12) redukovalo neposkytnutie priestoru na vzájomné porovnávanie výsledkov kooperatívnej činnosti, v dôsledku čoho žiaci neprejavili spôsobilosť zdôvodňovania správnosti svojich postupov.

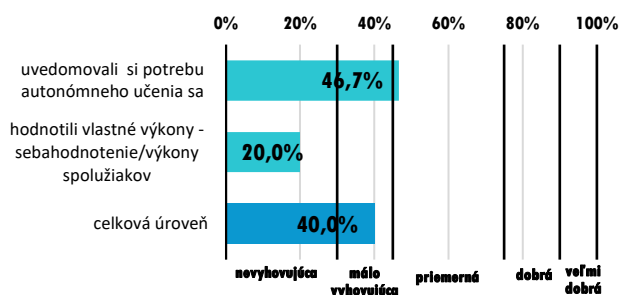
Graf 8 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

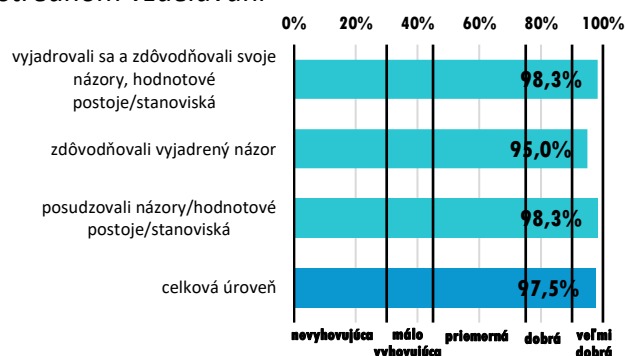
Graf 9 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

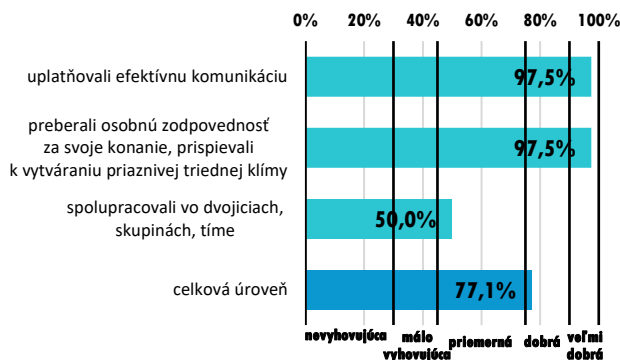
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Učitelia **poskytovali podporné stimuly** pre všetkých žiakov s rôznymi vzdelávacími potrebami. Na väčšine hospitovaných hodín PA pomáhali ZZ žiakom a žiakom zo SZP prekonávať bariéry v učení sa povzbudzovaním a individuálnym prístupom. Spoluorganizovanie ich činností v súlade s pokynmi učiteľov viedlo k uplatňovaniu špecifických rozvojových potrieb žiakov, v dôsledku čoho žiaci so ŠVVP preukazovali porovnateľné kompetencie s intaktnými žiakmi. Uplatňované **stratégie vyučovania** síce motivovali žiakov a podnecovali ich k aktívnej činnosti, ale nerozvíjali ich kritické myslenie a kreativitu. Preferované **metódy a formy**²⁶ nevedli žiakov k samostatnému spracovaniu informácií a neumožňovali im hodnotiť poznatky. V prírodovedných predmetoch učitelia v menšej miere využívali bádateľsky orientované vyučovanie s podporou experimentovania, čím neprispievali ku komplexnému chápaniu učiva a nepodporovali autonómnosť a iniciatívnosť žiakov. Na všetkých hodinách viedli žiakov k tolerancii a k formovaniu vzájomne pozitívnych vzťahov, empatickým prístupom prispievali k **atmosfére istoty a psychického bezpečia v triedach**. Zmysluplná vzájomná komunikácia viedla k začleňovaniu všetkých žiakov do práce triedy a k možnosti zažiť úspech v podobe správneho vyriešenia aplikačných a čiastočne aj analytických úloh. Slabou stránkou edukácie bola **oblasť hodnotenia** žiakov. Učitelia len ojedinele nasmerovali žiakov k uvedomeniu si nedostatkov a k ich následnej eliminácii.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	priemerná úroveň
	anglický jazyk	priemerná úroveň
Človek a príroda	biológia	priemerná úroveň
	chémia	priemerná úroveň
	fyzika	priemerná úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	priemerná úroveň
Človek a spoločnosť	geografia	priemerná úroveň
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	priemerná úroveň

Výrazné pozitíva

- prispievajú žiaci aj učitelia k vytváraniu podnetnej atmosféry na vyučovacích hodinách,
- uplatňovanie efektívnej komunikácie vzájomnou kooperáciou učiteľ – PA – žiak,
- vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

²⁶ Výklad a riadený rozhovor.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania k podpore rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a kreativity,
- využívanie metód a foriem práce smerujúcich k rozvíjaniu kritického myslenia,
- podnecovanie žiakov k reflektovaniu svojho učebného výkonu, pokroku v učení sa a k následnému odstraňovaniu nedostatkov,
- poskytovanie formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Škola realizovala výchovu a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu (ŠkVP)** s mottom: „Škola – šanca pre všetkých.“ Kontrolovaný subjekt deklaroval zameranie školy v oblasti edukácie najmä na prírodovedné predmety, rozvoj počítačovej a informačnej gramotnosti, vyučovanie cudzieho jazyka, telesnú a športovú výchovu, humanizáciu a orientáciu na osobnosť žiaka a rozvoj mimopoznávacích funkcií. V správe o výchovno-vzdelávacej činnosti za predchádzajúci školský rok stanovené ciele neboli uvádzané ani vyhodnotené. **Učebné plány (UP)** pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie akceptovali rámcové učebné plány, ich súčasťou boli vlastné poznámky k organizácii vyučovania. **Disponibilnými hodinami** boli modifikované v súlade so zameraním, vlastnými cieľmi a príslušnými ŠVP. V primárnom vzdelávaní boli použité na posilnenie predmetov SJL v 3. a 4. ročníku, MAT v 2. ročníku, PDA v 3. ročníku, TSV v 1. a 2. ročníku zvýšením časovej dotácie a na zavedenie predmetu ANJ v 1. a 2. ročníku. V nižšom strednom vzdelávaní bol UP kreovaný disponibilnými hodinami vo vzdelávacích oblastiach Jazyk a komunikácia (SJL, ANJ v 5. až 9. ročníku), Matematika a práca s informáciami (MAT v 5. a 9. ročníku), Človek a spoločnosť (Dejepis v 5. a 9. ročníku, GEG v 6. až 9. ročníku), Zdravie a pohyb (TSV v 6. ročníku) za účelom upevňovania učiva. V 7. a v 8. ročníku škola zaviedla druhý cudzí jazyk (ruský jazyk).

Učebné osnovy (UO) vyučovacích predmetov obsahovali rozpracovanie obsahových štandardov do ročníkov podľa UP ŠkVP. Pre novozavedené vyučovacie predmety mala škola vypracované UO s vymedzením cieľov, obsahového a výkonového štandardu do ročníkov podľa učebného plánu. V ŠkVP bol uvedený spôsob realizácie **prierezových tém (PT)** primárneho a nižšieho stredného vzdelávania, ktoré sa prelínali všetkými vzdelávacími oblasťami, boli zapracované do UO a tematických výchovno-vzdelávacích plánov so zadefinovaním základných charakteristík, cieľov PT a spôsobu ich realizácie v procese výchovy a vzdelávania²⁷.

Škola v ŠkVP deklarovala zabezpečovanie podmienok na **výchovu a vzdelávanie žiakov so ŠVVP** v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. V aktuálnom školskom roku boli žiakom so ŠVVP v 1. až 9. ročníku poskytnuté podporné opatrenia na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov, ich informovaného súhlasu a odporúčaní príslušných zariadení výchovného poradenstva a prevencie. Proces vzdelávania žiakov so ŠVVP koordinovala **školská špeciálna pedagogička (ŠŠP)**, ktorá bola súčasne aj **koordinátorkou školského podporného tímu (ŠPT)**²⁸.

²⁷Boli zabezpečené ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Boli realizované v rámci triednických hodín témami: Škola má talent – tanečná súťaž, Ľudový tanec a kroje z nášho regiónu, Školský ples pre žiakov 2. stupňa, projektami – Ekostopa, Envirovizia, Svetový deň Zeme, besiedkami Vianočné zvyky, Mikuláš. Škola ich uskutočňovala aj prostredníctvom didaktických hier, zbierkou, realizáciou účelových cvičení a exkurzií, zberom papiera, účasťou na súťažiach s rôznou tematikou...

²⁸ Členovia ŠPT – školský špeciálny pedagóg, školský psychológ, výchovný poradca, pedagogický asistent (3x), koordinátor prevencie, zástupca riaditeľa školy.

V spolupráci s triednymi učiteľmi vypracovávala pre nich individuálne vzdelávacie programy (IVP), ktoré boli preukázateľne schválené riaditeľkou školy. Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola vedená komplexne (písomná žiadosť zákonného zástupcu, informovaný súhlas zákonného zástupcu, Návrh na vzdelávanie žiaka so ŠVVP v základnej škole do 01. 09. 2023, správa z diagnostického vyšetrenia) a systematicky. Jej súčasťou boli aj i IVP žiakov, ktoré obsahovali úpravu podmienok vzdelávania (obsah, formy, metódy, úpravu prostredia a prístupy, spôsob hodnotenia). Zákonní zástupcovia žiakov so ŠVVP dostali kópiu IVP. Plnenie IVP vyhodnocovali príslušní učitelia dvakrát za školský rok na zasadnutiach pedagogickej rady a zistenia z hodnotenia učebných výsledkov zapracovali do IVP na ďalší školský rok. ŠŠP polročne vyhodnocovala prácu žiakov so ZZ na vyučovacích hodinách, čo bolo podkladom pre komplexné hodnotenie žiakov. Z vyjadrenia vedenia školy vyplynulo, že pre žiakov so ŠVVP bola prínosom špeciálno-pedagogická starostlivosť odborných zamestnancov i PA, ktorí pomáhali žiakom prekonávať bariéry v učení počas vyučovacích hodín i individuálne mimo kmeňových tried. ŠŠP a PA pri práci so žiakmi so ŠVVP využívali vhodne kompenzačné pomôcky²⁹, ktoré napomáhali eliminovať dôsledky ich zdravotného znevýhodnenia. Do výchovnovzdelávacieho procesu formou poskytovania podporných opatrení nezaradili v aktuálnom školskom roku žiadneho nového žiaka.

ŠkVP bol prerokovaný v pedagogickej rade a v rade školy, zákonní zástupcovia žiakov boli s ním oboznámení na rodičovskom združení, verejnosti bol prístupný na webovom sídle školy a v tlačenej podobe u riaditeľky školy.

Škola viedla **pedagogickú a ďalšiu dokumentáciu** súvisiacu s procesom výchovy a vzdelávania, s organizáciou a s riadením školy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Vnútorne predpisy a zásadné dokumenty, podľa ktorých sa riadil proces výchovy a vzdelávania boli prerokované v pedagogickej rade. Pedagogická dokumentácia školy bola vedená na tlačivách schválených a zverejnených ministerstvom školstva a v štátnom jazyku. Triedne knihy boli vedené elektronicky - ku koncu školského roka vytlačené. Triedne výkazy žiakov obsahovali úplné a uzavreté údaje za ostatný školský rok

Plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov (PZ) vychádzal z cieľov stanovených v ŠkVP, potrieb školy a zohľadňoval i záujmy učiteľov. Z rozhovoru s riaditeľkou školy, predložených plánov vzdelávania i z prehľadu o absolvovanom vzdelávaní za ostatné dva roky bolo zistené, že najčastejším predmetom absolvovaných vzdelávaní boli inovácie foriem a metód vo vzdelávaní³⁰, digitálne spracovanie didaktických materiálov a ich používanie v edukačnom procese³¹ a využívanie autoevalvačných procesov na rozvíjanie kvality vlastnej pedagogickej práce školy. Z hospitačných zistení vyplynulo, že učitelia na väčšine hodín (66, 7%) uplatňovali efektívne stratégie vyučovania a zmysluplne používali IKT (76,7 %). Zlepšenie si vyžaduje uplatňovanie metód a foriem podporujúcich rozvíjanie kritického myslenia, metakognície a vyšších myšlienkových procesov, ich uplatňovanie a zadávanie úloh na úrovni hodnotenia a tvorivosti bolo pozorované len sporadicky. V menšej miere sa učitelia zamerali na transverzálne zručnosti a bádateľsky orientované vzdelávanie v prírodovedných predmetoch. Aktualizačné vzdelávanie v aktuálnom školskom roku bolo zamerané na zlepšenie

²⁹ Projektový materiál, biofeedback, logopedárium, Kuliferdo - pracovné listy, čitateľské aj matematické tabuľky, tabuľky zrakovej diferenciacie, prehľady gramatiky, matematiky a fyziky, bzučiak, drevená abeceda, geo kocky, pexeso pre uši, motanice, manipulačný materiál a počítačové programy a aplikácie.

³⁰ 8 aktivizujúcich metód na úvod hodiny, Metódy aktívneho učenia sa žiakov, Podpora a rozvíjanie kreatívneho myslenia žiakov, Rozvíjajte kritické myslenie žiakov, Motivácia žiaka k učeniu sa cez aktivizujúce sa metódy vo výchovno-vzdelávacom procese.

³¹ Digitalizácia výchovy a vzdelávania, Pracujeme s Canvou, Aktivizácia žiakov online hrou.

kompetencie učiteľov v oblasti digitálnych zručností a formatívneho hodnotenia žiakov. Vedenie školy malo vypracovaný plán profesijného rozvoja (2022-2025). Zástupkyňa riaditeľky školy navštevovala rozširujúci modul funkčného vzdelávania, ktorým si rozvíjala svoje manažérske kompetencie v oblasti sebariadenia, komunikácie a etiky v školskom prostredí. Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z plánu vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja vyplynulo, že za svoj dlhodobý cieľ pokladala vypracovanie profesijného portfólia k 2. atestácii, zo strednodobých a krátkodobých cieľov za najdôležitejšie považovala dôkladne sa oboznámiť s cieľmi, obsahom a formou kurikulárnej reformy ZŠ a riadiť tvorbu nového ŠkVP. Pri manažérskom a pedagogickom rozvoji v aktuálnom školskom roku jej pomáhala mentorka Regionálneho centra podpory pre učiteľov.

Výkon štátnej správy v prvom stupni bol realizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi. V aktuálnom školskom roku riaditeľka školy povolila 1 žiakovi plniť povinnú školskú dochádzku mimo územia SR. Výchovné opatrenia boli zaznamenané v triednych výkazoch žiakov.

Pri dosahovaní jednotného postupu školy v oblasti riadenia výchovy a vzdelávania využívala riaditeľka školy odbornú pomoc **metodických orgánov** (MO). Na 1. stupni pracovalo **metodické združenie** (MZ), ktorého činnosť bola plánovaná, zacielená na metodické usmerňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu a na organizáciu vyučovacích aj mimovyučovacích aktivít podporujúcich plnenie cieľov školy. Hlavné úlohy na aktuálny školský rok vychádzali zo zamerania školy, vyhodnocovacej správy MZ za predchádzajúci školský rok, z plánu práce školy a sprievodcu školského roka na aktuálny školský rok. Činnosť MZ v oblasti výchovno-vzdelávacej práce smerovala k sledovaniu dodržiavania UO jednotlivých predmetov a plnenia tematických výchovno-vzdelávacích plánov, k zjednocovaniu kritérií hodnotenia a klasifikácie žiakov, k príprave testov a previerok na diagnostikovanie úrovne vedomostí žiakov a vyhodnocovaniu ich výchovno-vzdelávacích výsledkov. Prijímaním opatrení k nedostatkom zisteným vo výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov vytvárali podmienky na ich zlepšenie, ale kontrola ich účinnosti nebola zdokumentovaná. Vedúca MZ deklarovala v rozhovore aj vzájomné odovzdávanie poznatkov z absolvovaných externých foriem vzdelávania a samovzdelávania, ale v zápisniciach zo zasadnutí MZ zaznamenané neboli, pričom podľa hodnotiacej správy za predchádzajúci školský rok bol záujem učiteľov o ďalšie vzdelávanie slabou stránkou. Plány **predmetových komisií** (PK) vychádzali z vyhodnotenia činnosti za predchádzajúci školský rok. Z analýzy zápisníc z rokovaní PK vyplynulo, že ich členovia rozoberali sociálnu klímu a dochádzku žiakov podľa tried, vyhodnocovali prácu so ZZ žiakmi, žiakmi zo SZP a spoluprácu učiteľa s PA. Svoju činnosť zamerali aj na sledovanie dodržiavania UO jednotlivých predmetov, plnenie tematických výchovno-vzdelávacích plánov a zjednocovanie kritérií hodnotenia a klasifikácie žiakov. Vo vyučovacom predmete telesná a športová výchova realizovali testovanie žiakov na začiatku a na konci školského roka. Výsledky diagnostiky boli zdokumentované len štatisticky, k zisteniam neboli prijaté žiadne opatrenia na zlepšenie. Interné vzdelávanie svojich členov PK zabezpečovali najmä vzájomnou výmenou ich pedagogických skúseností na svojich zasadnutiach a na pracovných poradiach. Ku skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu MO vytvárali podmienky umožňovaním vzájomnej výmeny skúseností, didaktických materiálov učiteľov prostredníctvom samostatného disku MO v školskej doméne prístupnej všetkým PZ. Na tvorbe a revidovaní ŠkVP sa členovia MO podieľali implementovaním prierezových tém do UO jednotlivých predmetov a úpravou UP prostredníctvom disponibilných hodín.

Vnútorý systém kontroly a hodnotenia bol súčasťou ŠkVP, zahŕňal kontrolu a hodnotenie žiakov, zamestnancov školy a hodnotenie školy. V ročnom pláne kontrolnej a hospitačnej činnosti na aktuálny školský rok boli zadefinované ciele korešpondujúce so zameraním školy, štruktúra, formy, metódy a spôsoby kontroly. Kontrolná činnosť rozpracovaná na jednotlivé

mesiace bola plánovaná v dostatočnom rozsahu so zameraním na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. **Kritériá hodnotenia výkonov žiakov** v jednotlivých predmetoch boli vypracované v UO v súlade s príslušným metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl vrátane žiakov so ŠVVP. Boli v nich stanovené spôsoby, postupy a formy hodnotenia. Spôsob hodnotenia žiakov bol prerokovaný v pedagogickej rade a po jeho schválení boli s ním preukázateľne oboznámení všetci žiaci v úvode školského roka. Postupy a pravidlá pre hodnotenie správania spolu s opatreniami vo výchove boli súčasťou školského poriadku. Škola preukázateľne informovala zákonných zástupcov žiaka o mimoriadnom zhoršení prospechu, o udelení výchovných opatrení, ktoré boli následne zaznamenané v triednych výkazoch. Komplexne vypracované **kritériá hodnotenia PZ** boli prednostne zamerané na činnosť učiteľov v procese výchovy a vzdelávania. Predložené písomné záznamy preukázali, že vedúci PZ uskutočňovali ich kontrolu a hodnotenie v súlade so zadanými kritériami. Kontrolná činnosť rozpracovaná na jednotlivé mesiace bola plánovaná v dostatočnom rozsahu so zameraním na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Vedenie školy v kooperácii s MO diagnostikovalo úroveň vedomostí žiakov vstupnými testami z MAT a SJL, ale vyhodnotenie výsledkov bolo zdokumentované len štatisticky bez prijatia konkrétnych opatrení na zlepšenie. Zástupkyňa riaditeľky školy monitorovala kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti prostredníctvom hospitačnej činnosti na 2. stupni, vedúca MZ na 1. stupni. Hodnotenia hospitovaných hodín vedúcimi zamestnancami zamerané na proces učenia sa žiakov neboli v súlade so zisteniami školskej inšpekcie – prevažovali v nich pozitíva, nedostatky boli definované len sporadicky. Podľa inšpekčných zistení prejavili žiaci celkovo priemernú úroveň rozvoja kľúčových kompetencií. Vedenie školy nepredložilo analýzu výsledkov kontroly, nenavrholo opatrenia na korekciu pozorovaných nedostatkov. Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z analýzy predloženej dokumentácie vyplynulo, že v škole v súčasnosti neprebíhalo systematické **sebahodnotenie školy** s určením cieľov, kritérií, indikátorov kvality a nástrojov merania. Pozitívom bolo, že škola považovala autoevalváciu za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy a nie za ďalšiu byrokratickú záťaž.

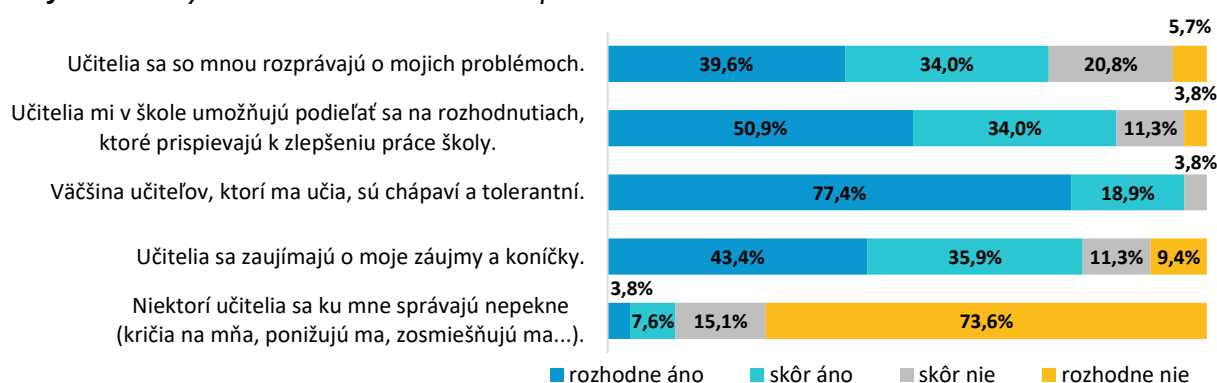
Z dotazníkov zadaných 30 učiteľom školy vyplynulo, že **klíma školy** bola otvorená. Podrobné výsledky sú súčasťou Prílohy č. 2.

Vzájomný **vzťah medzi učiteľmi a žiakmi** poskytoval na základe analýzy anonymných dotazníkov zadaných 53 žiakom školy takmer všetkým žiakom pocit istoty a psychického bezpečia. Žiaci považovali učiteľov za tolerantných a chápaných (96,3 %, Graf 13), zaujímavých sa o ich problémy (73,6 %). Takmer všetci sa vyjadrili, že učitelia k nim pristupujú podľa ich schopností (92,4 %) a hodnotia ich výsledky tak, aby vedeli ako sa môžu zlepšovať (94,3 %). **Uplatňovanie efektívnych stratégií** vyučovania sa potvrdilo na dvoch tretinách sledovaných hodín. Takmer všetci pedagogickí zamestnanci pociťovali sebadôveru vo vlastné pedagogické schopnosti (99,2 %), darilo sa im zaujať žiakov na vyučovacej hodine, čomu zodpovedali odpovede žiakov zo zadaného dotazníka, kde 84,9 % žiakov považovalo vyučovanie za zaujímavé. V rozhovore riaditeľka školy dokumentovala korektné **partnerské vzťahy** so zákonnými zástupcami žiakov, iniciovala stretnutia s rodičmi v snahe predchádzať neúspechu žiakov. Vytvárať v škole atmosféru dôvery sa darilo aj organizovaním besiedok, dní otvorených dverí, brigád (Deň Zeme, Vianočná kapustnica).

Z dotazníkového prieskumu vyplynulo, že 92,3 % žiakov sa v škole cítilo **bezpečne**, svojich učiteľov považovali za spravodlivých a dôsledných pri riešení nevhodného správania spolužiakov (86,5 %) a aj podľa členov školského parlamentu (ŠkP) rešpektovali učitelia každého žiaka rovnako a boli pri porušení disciplíny spravodliví. Cez prestávky komunikovalo so spolužiakmi 96,2 %, hádky so spolužiakmi priznalo len 26,9 %. Spolupatričnosť ku škole ako

i pozitívne sociálne vzťahy v triede potvrdilo 93,9 % žiakov. Výchovná poradkyňa v zhode s koordinátorkou vo výchove a vzdelávaní uviedli, že žiaci sa im so svojimi problémami zdôverujú a zúčastňujú sa preventívnych aktivít zameraných na prevenciu a odhaľovanie negatívnych javov v správaní i príznakov šikanovania (spolupráca s CPP Rimavská Sobota, besedy s preventistkami z Policajného zboru v Rimavskej Sobote). Na predchádzanie šikany a kyberšikany využívali aj platené služby organizácie osobnyudaj.sk, ktorá poskytovala školenia učiteľom, videá pre žiakov. Škola bola zapojená do projektu NIEšikanovaNIE, počas ktorého žiaci absolvovali odbornú besedu s pracovníčkou CPP v Rimavskej Sobote na tému „Kyberšikana“. V priebehu týždňa absolvovali športové a pohybové aktivity, ktorých výstupom bol spoločný poster odovzdávajúci posolstvo ostatným deťom. Pravidelný monitoring výskytu šikanovania realizovali anonymným dotazníkovým prieskumom u žiakov každý polrok. Vyhodnocovali ho na zasadnutiach pedagogických rád. Pri akomkoľvek podozrení aktívne spolupracovalo vedenie školy s koordinátorkou prevencie, výchovnou poradkyňou aj pedagogickými zamestnancami. 94,2 % žiakov v dotazníku uviedlo, že neboli šikanovaní, ale 11 žiakov sa vyjadrilo, že bolo svedkom šikanovania v triede počas prestávky, počas vyučovania a po vyučovaní v priestoroch školy. Členovia školského parlamentu preukázali svoje komunikačné schopnosti a vnímavosť pri riešení náznakov šikanovania vo svojej triede, kde pohovormi so spolužiakmi úspešne zastavili v počiatočnom štádiu agresívne správanie spolužiakov.

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

V školskom roku 2022/2023 evidovala škola jedného neprospievajúceho žiaka v primárnom a jedného v nižšom strednom vzdelávaní, ktorý v aktuálnom školskom roku už nebol žiakom školy. Ani jeden žiak neukončil povinnú školskú dochádzku predčasne. Vzdelávacie problémy mali najmä v predmetoch SJL, MAT, ANJ a CHE. Riaditeľka školy za najčastejšie príčiny týchto problémov pokladala predovšetkým nevyhovujúce materiálne podmienky, kultúrnu úroveň i sociálne vylúčenie rodiny, nezáujem rodičov o vzdelávacie výsledky svojich detí, ktoré sa odzrkadľovali najmä v nesprávnych postojoch žiakov k učeniu sa a v nepravidelnej dochádzke do školy. K účinným opatreniam, ktoré im najviac pomohli, zaradila zapojenie sa do projektu Spolu múdrejší, pomoc PA počas i mimo vyučovania, doučovanie, zapájanie žiakov do mimoškolských aktivít, komunikáciu so zákonnými zástupcami i návštevy v rodinách. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy triedni učitelia na základe pedagogického pozorovania zisťovali, ktorí žiaci sú potencionálne ohrození školským neúspechom. Príčiny ich vzdelávacích neúspechov následne analyzovali v neformálnych rozhovoroch s vyučujúcimi, konzultovali s členmi školského podporného tímu, so zákonnými zástupcami a na pedagogických radách, čo v dotazníku potvrdila i učiteľka **menej úspešného žiaka** (MÚŽ), ale predložené zápisnice to nepreukázali. V dotazníku pre pedagogických zamestnancov príčinu neúspechu žiaka učiteľka tiež videla v nepravidelnej školskej dochádzke, čo vo svojej odpovedi potvrdil i žiak. Ako formu

podpory MÚŽ učiteľka uviedla individuálny prístup, spoluprácu s PA, využívanie formatívneho hodnotenia, nepotvrdila vytvorenie podmienok na rovesnícke učenie. Zároveň však deklarovala, že pri zavádzaní nového učiva najčastejšie volila frontálne vyučovanie. Žiak vo svojich odpovediach potvrdil, že učiteľka mu poskytovala doplňujúci výklad, vysvetlila mu, kde robí chyby a v čom sa vie zlepšiť, určenie spolužiaka, ktorý mu pomáha pri učení, ale nedosvedčil spoluprácu s PA. Podľa neho ho vyučovanie prestane baviť vtedy, keď niečomu nerozumie. S tvrdením učiteľky, že informuje rodičov o jeho pokroku v učení, tiež súhlasil. Škola síce nemala vypracovanú koncepciu eliminácie ohrozenia žiakov školským neúspechom, ale prijaté opatrenia na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov MÚŽ boli nastavené tak, aby účinne riešili ich problémy. Pozitívnym nástrojom na zvyšovanie úspešnosti učenia sa týchto žiakov bol funkčný ŠPT. Riaditeľka školy považovala pedagógov za dostatočne odborne spôsobilých na zvládnutie individuálnych potrieb žiakov.

Program vzdelávania na získanie nižšieho stredného vzdelania škola neorganizovala.

Z rozhovoru s riaditeľkou školy a z analýzy predloženej dokumentácie³² vyplynulo, že aktívne spolupracovali so zriaďovateľom, radou školy, radou rodičov, poradenskými zariadeniami, miestnym športovým klubom, kultúrными združeniami, centrami voľného času, políciou, komunitným centrom a s miestnymi a okolitými školami. V školskom roku 2022/2023 žiaci mali možnosť zapojiť sa do **mimoškolskej činnosti** prostredníctvom 19 záujmových útvarov športového, umeleckého, kreatívneho, jazykového a vedomostného zamerania. Škola sa zapojila aj do projektov s environmentálnou tematikou, do projektov zameraných na výchovu k rodičovstvu, na boj proti kyberšikanu. Počas uplynulého školského roka sa žiaci zúčastnili rôznych súťaží, v ktorých obsadili popredné miesta najmä na okresnej úrovni, menej na krajskej, celoslovenskej a medzinárodnej úrovni³³. Školské aktivity a svoje úspechy prezentovali na svojom webovom sídle i v regionálnej tlači.

Škola zabezpečovala pre všetkých žiakov funkčný **system výchovného a kariérového poradenstva i prevencie**. Na poskytovaní účinných služieb pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní participovali výchovná poradkyňa (VP), kariérová poradkyňa (KP), ŠŠP, školský psychológ, koordinátorka prevencie a PA. Všetci mali k svojej činnosti vytvorené adekvátne priestorové a materiálno-technické podmienky.

Výchovná poradkyňa koordinovala informačnú a metodickú pomoc žiakom a ich zákonným zástupcom pri riešení výchovných problémov, kooperovala s poradenskými zariadeniami. Kontrola dokumentácie potvrdila monitorovanie výchovno-vzdelávacích problémov žiakov a ich riešenie. Navrhované opatrenia³⁴ smerovali k formovaniu osobnosti žiakov. Prínosom pre skvalitnenie služieb školy bola ponuka konzultácií pre zákonných zástupcov žiakov podľa schváleného rozvrhu a pravidelné stretnutia ŠPT s vedúcimi pedagogickými zamestnancami. Efektívny systém poskytovania poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb potvrdili odpovede žiakov 8. a 9. ročníka v dotazníkoch.

V škole bola ustanovená **KP** ako samostatná funkcia, spĺňala kvalifikačné predpoklady a absolvovala vzdelávanie zamerané na kariérové poradenstvo³⁵. V spolupráci s VP realizovala poradenskú a informačnú činnosť všetkým žiakom. Kontrola predložených zápisov dotvrdila poskytovanie informácií o možnostiach uplatnenia na trhu práce, poskytovanie poradenstva

³² Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2022/2023.

³³ Klokán – medzinárodná súťaž (10 žiakov 1. miesto), celoslovenské kolo: iBobor informatická súťaž (2 žiaci), Slávik Slovenska (2 žiaci).

³⁴ Podpora PA, doučovacie aktivity, špecifické formy vzdelávania.

³⁵ Inovatívne prvky v kariérovej výchove a poradenstve v školách.

a podpory MÚŽ, ZZ žiakom a žiakom zo SZP. Kvalitu poradenských služieb umocňovala aktívna spolupráca so strednými školami, poradenskými zariadeniami a Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote.

Aktívnu ochranu žiakov pred sociálno-patologickými javmi spolu s VP, triednymi učiteľmi a vedením školy zaisťovala **koordinátorka prevencie**. Škola monitorovala zmeny v správaní žiakov najmä dozorom PZ pri všetkých organizačných formách vyplývajúcich z výchovno-vzdelávacieho procesu, vrátane mimoškolských podujatí, rozhovormi na triednických hodinách, kamerovým systémom a v kooperácii so školským parlamentom. Koordinátorka ako člen ŠPT participovala na riešení opakovaných a závažných porušení školského poriadku. Pôsobila na žiakov hlavne v oblasti bezpečného internetu, zdravého životného štýlu, prevencie proti drogovým závislostiam a šikanovaniu, prevencie návykového a rizikového správania i v oblasti formovania medziľudských vzťahov. V rozhovore uviedla, že v aktuálnom období zaznamenané podozrenia na fyzické šikanovanie a kyberšikanu boli vyriešené pohovormi so žiakmi a v súčinnosti so zákonnými zástupcami. Komparácia zápisníc zo zasadnutí ŠPT a ďalších záznamov³⁶ potvrdila mapovanie dodržiavania prijatých opatrení.

Činnosť **školskej špeciálnej pedagogičky** bola zameraná na zabezpečenie špeciálnopedagogickej podpory žiakom so ZZ formou odborných intervencií, na poskytovanie individuálnej i skupinovej starostlivosti. Napomáhala eliminovať edukačné bariéry, sústreďovala sa na reedukáciu vývinových porúch učenia a kompenzáciu čiastkových oslabení najmä žiakov prvého stupňa. Kládla dôraz na primárnu prevenciu a včasnú pedagogickú aj psychologickú diagnostiku. Pripravovala podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení. Náležitú pozornosť venovala aj edukačným problémom žiakov so ŠVVP formou výuky špecifických predmetov³⁷, ktoré boli súčasťou celkového hodnotenia žiakov. Kooperovala aj so školským psychológom, s príslušnými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie³⁸ a pri voľbe strednej školy žiakov so ŠVVP spolupracovala i s VP a KP. Kládla dôraz na primárnu prevenciu a včasnú pedagogickú aj psychologickú diagnostiku.

Školský psychológ sa orientoval na vykonávanie individuálnej alebo skupinovej terapie s využitím preventívnych programov³⁹, na skúmanie, ovplyvňovanie a prognostické hodnotenie správania sa všetkých skupín žiakov. Poskytoval psychologické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom a PZ. V kooperácii so ŠŠP pripravoval podklady pre odborných zamestnancov poradenských zariadení. Náležitú pozornosť venoval aj edukačným problémom žiakov so ŠVVP.

Pozitívny vplyv na vzdelávací proces malo pôsobenie **PA**, ktorí napomáhali žiakom pri prekonávaní bariér. Hľadali účinné stratégie na rozvoj ich potenciálu, pomáhali zvládať nároky - zjednodušovali alebo zopakovali výklad učiteľa, poskytovali pomoc pri riešení úloh či príprave pomôcok. Rovnako dôležitý bol aj výchovný aspekt ich pomoci – akceptovanie a empatický prístup k žiakom so ZZ, čo bolo v súlade s cieľmi školy.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a jej zástupkyňa spĺňali kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon riadiacej funkcie. PZ spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady. Na prvom stupni bolo

³⁶ Dotazníky a spätná väzba od učiteľov, konzultácie so žiakmi...

³⁷ RŠF - rozvíjanie špecifických funkcií, ILI - individuálna logopedická intervencia a TKC - terapeuticko - korekčné cvičenia;

³⁸ CPP Rimavská Sobota, SCPP Lučenec, SŠCPP Poltár;

³⁹ Preventívne programy - Vzťahy v triede, Prevencia závislostí, Duševné zdravie, Prevencia a eliminácia agresivity a šikanovania;

odborne odučených 99,41 % hodín, na druhom stupni 83,27 % hodín⁴⁰. Celková odbornosť vyučovania bola 91,34 %.

Vnútorne a vonkajšie priestory školy vytvárali predpoklady na plnenie vzdelávacích štandardov jednotlivých vyučovacích predmetov. Edukácia prebiehala v dvoch budovách v 17 kmeňových funkčne zariadených triedach a odborných učebniach.⁴¹ Všetky odborné učebne boli účelne využívané podľa rozvrhov a mali vypracované prevádzkové poriadky. Škola disponovala školskou knižnicou, kuchynkou, učebňami školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa a pracovňou výchovného poradcu. Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova škola využívala telocvičňu, posilňovňu a multifunkčné ihrisko – prístupné aj pre verejnosť a prácu záujmových útvarov. Stravovanie pre žiakov aj zamestnancov školy bolo zabezpečené prostredníctvom školskej jedálne. Na individuálnu prácu so žiakmi počas aj po vyučovaní a ako odpočívací priestor slúžila relaxačná miestnosť. Vonkajšie školské priestory slúžili na pohybové aktivity žiakov, na činnosť ŠKD, ponúkali príležitosti na relaxáciu (oddychové kútiky s lavičkami). V čase mimo vyučovania slúžili najmä na činnosť záujmových útvarov, prípravu súťaží a olympiád. Škola mala vytvorený bezbariérový prístup v oboch budovách.

Škola disponovala **učebnicami** a učebnými textami schválenými ministerstvom školstva a prevažne novšími **učebnými pomôckami**, ktoré boli priebežne podľa požiadaviek učiteľov doplňované. V edukácii žiakov so ŠVVP odborní a PZ vhodne využívali **kompenzačné pomôcky**⁴², ktoré napomáhali eliminovať dôsledky ich zdravotného znevýhodnenia. Predpoklad pre rozvoj kompetencií žiakov v oblasti využívania IKT škola vytvárala zriadením dvoch počítačových učební. Všetky triedy boli vybavené systémom umožňujúcim využívať prostriedky IKT vo vyučovacom procese (dataproyektory, interaktívne tabule, vlastný notebook). Prístup k internetu bol realizovaný prostredníctvom optickej a Wi-Fi siete. Zistenia školských inšpektorov z hospitačnej činnosti preukázali vhodné využívanie materiálnych prostriedkov vrátane IKT. Učitelia použili IKT zmysluplne na 46 hodinách zo 60 (76,7 %) a viedli žiakov k ich zmysluplnému využívaniu na 40 hodinách (66,7 %).

Riaditeľka školy po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade školy vydala a zverejnila **školský poriadok**, ktorý bol vypracovaný v súlade s právnym predpisom. Žiaci boli s jeho obsahom preukázateľne oboznámení na triednických hodinách v úvode školského roka, ich zákonní zástupcovia na plenárnom zasadnutí rodičovského združenia a PZ na pracovnej porade. Väčšina (88,46 %) žiakov 5. a 9. ročníka v dotazníku potvrdila, že s učiteľmi diskutovali o pravidlách správania sa stanovených v školskom poriadku. Boli v ňom zahrnuté výchovné opatrenia vzhľadom na počet neospravedlnených vymeškaných hodín a závažných priestupkov vo výchovno-vzdelávacom procese i mimo neho. V predchádzajúcom školskom roku žiaci školy vymeškali spolu 63 646 ospravedlnených hodín s priemerom na žiaka 238,4 a 950 neospravedlnených hodín s priemerom 3,6. Kontrolou bolo zistené, že 7 žiakov vymeškalo neospravedlnene viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci. Škola zaslala príslušnému orgánu štátnej správy a obci 7 oznámení a obdržala 1 spätné oznámenie o riešení problému. V súlade s vymedzenými pravidlami bolo za 2. polrok udelených 5 pokarhaní triednym učiteľom a 3

⁴⁰Neodborne bola vyučovaná na prvom stupni 1 hodina informatiky. Na druhom stupni boli neodborne vyučované predmety FYZ, občianska náuka, technika a čiastočne MAT, informatika a výtvarná výchova.

⁴¹ Učebňa CHE a FYZ, laboratórium, učebňa hudobnej a výtvarnej výchovy, jazyková učebňa, učebňa techniky, dve počítačové učebne.

⁴² Projektový materiál, biofeedback, logopedárium, Kuliferdo - pracovné listy, čitateľské aj matematické tabuľky, tabuľky zrakovej diferenciacie, prehľady gramatiky, matematiky a fyziky, bzučiak, drevená abeceda, geo kocky, pexeso pre uši, motanice, manipulačný materiál, počítačové programy a aplikácie.

znižené známky zo správania druhého stupňa. Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila účinnosť väčšiny výchovných opatrení.

V škole bol ustanovený **školský parlament (ŠkP)**. Jeho členovia navrhovali aktivity do plánu práce školy, podávali podnety na zlepšenie práce školy. V rozhovore sa vyjadrili k aktívnej účasti pri navrhovaní, organizácii a realizácii školských i mimoškolských aktivít s rôznym zameraním (Majáles, školské výlety a exkurzie, zriadenie stránky „Straty a nálezy“). Na otázku, či boli do školského poriadku zapracované návrhy a pripomienky ŠkP všetci odpovedali kladne. Ich iniciatíva zakázať používanie mobilov počas vyučovania bola akceptovaná. Všetci opýtaní vnímali svoje zvolenie do ŠkP ako prejav dôvery spolužiakov v snahe dosiahnuť pozitívne zmeny v škole, potvrdili i spoluprácu s VP pri formovaní ústretových vzájomných vzťahov v triednych kolektívoch. Z dokumentácie VP vyplynulo, že stretnutia s členmi ŠkP sa konali pravidelne každý štvrtok, v prípade potreby aj častejšie. V rámci zasadnutí riešili vzájomnou diskusiou aj vhodnosť oblečenia do školy a úpravu zovňajšku. Členovia ŠkP sa zaoberali problémami spolužiakov, ktoré sa týkali prevencie šikanovania. Pohovormi so spolužiakmi dokázali úspešne zastaviť v počiatočnom štádiu agresívne správanie spolužiakov. Riaditeľka školy v rozhovore potvrdila ich participáciu na zlepšovaní práce školy.

V **organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu** boli rešpektované základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Bol dodržaný stanovený začiatok a koniec vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín/vyučovacieho dňa a organizácia prestávok.

Školské akcie, exkurzie, kurzy, výlety škola organizovala v súlade s platnými právnymi predpismi.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

V procese učenia sa väčšina žiakov komunikovala medzi sebou a s učiteľmi na požadovanej úrovni s primerane rozvinutou slovnou zásobou a prevažne spisovnou podobou jazyka. Pri práci s textom žiaci porozumeli jeho obsahu, identifikovali v ňom explicitné informácie a vedeli z nich vyvodiť implicitné údaje. Učitelia na väčšine hodín neumožnili žiakom využiť svoje vedomosti a skúsenosti na kritické hodnotenie textu, čo nepodporovalo celkovú úroveň rozvíjania ich **komunikačných kompetencií**. Žiaci disponovali málo rozvinutými **poznávacími spôsobilosťami**, a to v dôsledku ojedinelého zadávania úloh na rozvoj kreativity a na hodnotenie⁴³. Metódy a formy práce, ktoré učitelia preferovali na hodinách, nerozvíjali kauzálne myslenie žiakov a nepodporovali ich originalitu. Nerozvíjanie vyšších kognitívnych procesov determinovalo aj autonómne učenie sa. Žiaci ojedinele analyzovali vlastné postupy, usmerňovali vlastné učenie sa a poznávanie. Slabou stránkou edukácie bolo rozvíjanie sebahodnotiacich procesov. Žiaci len sporadicky dostali príležitosť hodnotiť svoje a rovesnícke výkony – v dôsledku čoho neprejavili adekvátnu zručnosť sebareflexie. Rozvoj ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** na väčšine vyučovacích hodín limitovalo aj neumožnenie zlepšovania sa prostredníctvom sebaregulácie v dôsledku často absentujúceho formatívneho hodnotenia. Vytváranie podnetného prostredia vyučovania a inkluzívny prístup ku všetkým žiakom podporovali rozvoj **občianskych spôsobilostí** - ochotu vyjadrovať hodnotové postoje vzhľadom na učebné témy či aktuálnu situáciu v triede i rešpektovanie odlišných stanovísk. Žiaci preukázali zodpovednosť za svoje výkony, v pozitívnej

⁴³ Len na 3 hodinách MAT a 3 hodinách PDA na 1. stupni žiaci riešili úlohy na hodnotenie a tvorivosť.

sociálnej klíme vyučovania dokázali regulovať vlastné správanie a konanie, boli tolerantní a empatickí voči prejavom iných. Sociálne kontakty si upevňovali aj akceptovaním dohodnutých pravidiel v skupine/vo dvojiciach takmer na dvoch tretinách hodín. Úroveň **sociálnych a interpersonálnych spôsobilostí** redukovalo neposkytnutie priestoru na vzájomné porovnávanie výsledkov kooperatívnej činnosti.

Výrazné pozitíva

- vytváranie pozitívnej sociálnej klímy a podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania k podpore rozvoja vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia a kreativity,
- využívanie metód a foriem práce smerujúcich k rozvíjaniu kritického myslenia,
- podnecovanie žiakov k sebareflexii svojho učebného výkonu a pokroku v učení sa rovesníkov,
- podnecovanie aktívneho učenia sa žiakov uplatňovaním efektívnych nástrojov formatívneho hodnotenia.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na priemernej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Vypracovaný **ŠKVP** umožňoval uskutočňovať výchovu a vzdelávanie žiakov podľa reálne stanovených strategických cieľov. Jeho štruktúra bola v súlade s ustanoveniami školského zákona, záznamy o platnosti a ich revidovaní boli aktuálne. Stanovenie cieľov zodpovedalo reálnym personálnym a materiálno-technickým podmienkam školy, korelovalo s požiadavkami školského zákona a príslušných štátnych vzdelávacích programov. Pozitívnym zistením bolo zabezpečenie deklarovaného inkluzívneho prístupu k vzdelávaniu žiakov. V procese výučby poskytovali PA pomoc žiakom so ŠVVP na 43 (71,7 %) pozorovaných hodinách. Spoluorganizovanie ich činností v súlade s pokynmi učiteľov a zmysluplná vzájomná komunikácia viedla k ich začleňovaniu do práce triedy. **Výkon štátnej správy** v prvom stupni bol realizovaný v súlade s platnými právnymi predpismi. Škola napomáhala **profesijnému rastu PZ** v súlade so stanovenými zámermi, no implementovanie získaných poznatkov vo výchovno-vzdelávacom procese nemonitorovala. Inovatívne metódy a formy z absolvovaných vzdelávaní⁴⁴ sa vo výučbe objavovali len výnimočne. Metodické orgány diagnostikovali úroveň vedomostí a zručností žiakov. MZ prijímalo opatrenia bez následnej kontroly ich účinnosti, PK zistenia nevyužívali na formulovanie konkrétnych opatrení s cieľom skvalitniť výchovu a vzdelávanie v škole. Zlepšenie si vyžaduje realizácia **vnútorného kontrolného systému**. Výsledky kontrolnej činnosti neboli vyhodnocované v súvislosti s plnením vymedzených cieľov a pedagogických stratégií v ŠKVP, absentovala analýza pozorovaných javov a neboli navrhované opatrenia na korekciu nedostatkov. Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi na hospitovaných hodinách boli v prevažnej miere kooperatívne, učitelia viedli žiakov k tolerancii. Vedúci pedagogickí zamestnanci v súlade so stanovenými cieľmi školy sa podieľali na vytváraní otvorenej motivujúcej **klímy**. Zainteresovaním do cielene zameraných mimoškolských aktivít a aktívnou participáciou žiakov na spoločenských a kultúrnych aktivitách škola formovala u nich ľudsko-právne postoje dôležité na podporovanie ľudskej dôstojnosti a učila ich tolerancii. Silnou

⁴⁴ Zamerané napr. na rozvíjanie kritického a kreatívneho myslenia.

stránkou v oblasti **služieb školy** bol funkčný systém výchovného a kariérového poradenstva i prevencie. Poskytované informácie na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakom, ich zákonným zástupcom i učiteľom umožňovali identifikovať problémy v osobnostnom a sociálnom vývine žiakov.

Riadenie školy bolo na dobrej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Zabezpečená **odbornosť** vyučovania (91,34 %), estetický vzhľad interiéru aj exteriéru vytvárajúci motivujúce prostredie, **priestorové podmienky** umožňujúce realizovanie edukácie v súlade so ŠkVP vytvárali predpoklady na naplnenie strategických cieľov školy. Zriadenie odbornej učebne prírodovedných predmetov a jej vybavenie umožňovalo rozvíjať experimentálne zručnosti žiakov, ich vizuálnu a prírodovednú gramotnosť, čo sa preukázalo počas inšpekčnej činnosti len čiastočne. Vybavenie učebných priestorov učebnými pomôckami bolo primerané vo vzťahu k obsahu vzdelávania a umožňovalo napĺňanie vzdelávacích štandardov jednotlivých predmetov. Zistenia školských inšpektorov z hospitačnej činnosti preukázali účelné využívanie **materiálnych prostriedkov** vo vzťahu ku učebným témam na všetkých hodinách s výnimkou jednej a vedenie žiakov k zmysluplnému využívaniu IKT na dvoch tretinách hodín.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na veľmi dobrej úrovni.

Komparácia záverov z komplexnej inšpekcie uskutočnenej v školskom roku 2010/2011 s aktuálnymi zisteniami preukázala, že úroveň pedagogického riadenia mala klesajúcu tendenciu (z veľmi dobrej na dobrú) najmä v dôsledku nevyhodnocovania realizovanej kontrolnej činnosti. Zvýšila sa úroveň podmienok výchovno-vzdelávacieho procesu z dobrej na veľmi dobrú. Zabezpečenie organizácie výchovno-vzdelávacieho procesu v súlade s platnými právnymi predpismi a vybavenie všetkých tried systémom umožňujúcim využívanie prostriedkov IKT vytvárali základné predpoklady na naplnenie strategických cieľov školy a jej napredovanie. Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní zostalo na priemernej úrovni. V nižšom strednom vzdelávaní kleslo z dobrej úrovne na priemernú najmä z dôvodu nestimulovania rozvoja kritického myslenia, kreativity a sebahodnotiacích zručností žiakov.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrá	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

otvorená klíma školy

je charakterizovaná vzájomnou dôverou v učiteľskom zbore, súdržnosťou kolektívu, angažovanosťou učiteľov, demokratickým štýlom riadenia školy, pričom systém riadenia je pevný a stabilný

uzavretá klíma školy

je charakteristická nedôverou medzi učiteľmi a ich slabou angažovanosťou; v riadení školy je cítiť formalizmus, riaditeľ si udržiava odstup, chod školy a smerovanie školy sú učiteľom nejasné

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- monitorovať a vyhodnocovať vplyv absolvovaných vzdelávaní učiteľov na kvalitu výchovy a vzdelávania s dôrazom na podporu učenia sa každého žiaka;
- hospitačnú činnosť zamerať na využívanie efektívnych metód podporujúcich rozvíjanie kritického myslenia, sebahodnotiacich zručností žiakov a uplatňovanie formatívneho hodnotenia;
- zistenia z kontrolnej činnosti analyzovať, zovšeobecňovať na zasadnutiach pedagogickej rady a využívať ich k plánovaniu ďalších postupov na zlepšovanie úrovne školy.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. Školský vzdelávací program - „Škola – šanca pre všetkých.“, učebné osnovy, učebný plán, školský poriadok;
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
3. triedne knihy, triedne výkazy, katalógové listy žiakov;
4. dokumentácia žiakov so ŠVVP;
5. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
6. plány výchovnej poradkyne a kariérnej poradkyne v školskom roku 2023/2024; plán koordinátorky prevencie v školskom roku 2023/2024;
7. plán profesijného rozvoja a kariérneho postupu PZ; osobné plány profesijného rastu PZ;
8. evidencia sťažností, evidencia školských úrazov;
9. hospitačné záznamy; písomné záznamy o hodnotení PZ;
10. rozvrh hodín, organizačný poriadok, pracovný poriadok, prevádzkové poriadky;
11. dokumentácia súvisiaca s organizovaním mimoškolských aktivít vrátane informovaných súhlasov;
12. zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady a rady školy za školské roky 2022/2023 a 2023/2024, zápisnice zo zasadnutí výchovnej komisie;
13. zápisnice zo zasadnutí metodických orgánov za školské roky 2022/2023 a 2023/2024;
14. doklady o vzdelaní PZ;
15. plán kontrolnej a hospitačnej činnosti;
16. Konceptia rozvoja ZŠ Klokočova 742, Hnúšťa na roky 2020 – 2025.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovil:

školský inšpektor: RNDr. Jaroslav Malček

Dňa: 27. 10. 2023

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Jana Cikraiová, riaditeľka školy

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 03. 11. 2023 v Hnúšti:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

RNDr. Jaroslav Malček

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Jana Cikraiová

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Jana Cikraiová, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

RNDr. Jaroslav Malček, školský inšpektor

3 PRÍLOHY

1. Klíma školy (graf)
2. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti